

Питання та відповіді

щодо заходів, запроваджених у зв'язку з поширенням COVID-19 на території України

(розроблені Агентством ООН у справах біженців (УВКБ ООН))

Правові новини щодо коронавірусу не сходять зі шпальт ЗМІ та постів у соціальних мережах. На гарячу лінію УВКБ ООН надходять численні прохання роз'яснити, як вплине те чи інше нововведення на свободу пересування людей та отримання ними державних виплат.

Правники УВКБ ООН зібрали найбільш популярні питання, які турбують ВПО та осіб, постраждалих внаслідок конфлікту та підготували на них відповіді у доступному форматі, на базі правових та нормативних заходів, прийнятих Кабінетом Міністрів України, окремими міністерствами та Верховною Радою України. Більше інформації можна знайти на їхніх веб-сайтах. Із запитамися для отримання додаткової інформації та скаргами можна звертатися на гарячу лінію КМУ або гарячі лінії інших організацій, чиї контакти надано нижче.

- 1. Я ВПО з Алчевська, проживаю у Сєвєродонецьку. Моя мама живе в Алчевську. На початку березня я приїхала до неї в гості і не змогла виїхати з НКТ до запровадження карантинних заходів. Зараз, оскільки пункти пропуску закриті, я заблокована в Алчевську. Я боюся, що якщо карантин продовжиться, дія моєї довідки ВПО буде припинена, а отже я втрачу доступ до адресної допомоги та інших соціальних виплат. Що мені робити?**

За звичайних обставин, коли ВПО перебуває поза межами контрольованої території 60 днів та більше, її реєстрація як ВПО скасовується, а дія довідки ВПО припиняється. Незважаючи на це, Кабінет Міністрів України прийняв рішення, що довідки ВПО не будуть скасовані під час карантинних заходів та протягом 30 днів після їхнього зняття. Більш того, перебування на НКТ в цей період не зараховуватиметься до 60-денного терміну. Ваша адресна допомога ВПО буде нарахована на Ваш банківський рахунок.

Більше інформації з питань надання соціальної допомоги Ви можете знайти на вебсайті Міністерства соціальної політики України за посиланням: <https://www.msp.gov.ua/news/18396.html>

Ви можете звертатися зі скаргами стосовно доступу до соціальних виплат на гарячу лінію КМУ: 15-45

- 2. «Я пенсіонер. Я у групі ризику COVID-19. Я не хочу відвідувати громадські місця, але оскільки я є внутрішньо переміщеною особою (ВПО), мені необхідно пройти перевірку, щоб не втратити соціальні виплати та пенсію. Чи треба мені йти до управління соціального захисту?»**

Як Вам відомо, з метою захисту осіб, які належать до груп ризику, Кабінет Міністрів України (КМУ) вжив низку заходів для мінімізації ризиків зараження. Ці заходи включають в себе обмеження роботи установ та підприємств. Зокрема, роботу державних установ було обмежено таким чином, щоб мінімізувати контакти між людьми. Одним з перших таких заходів стало прийняття Верховною Радою України (ВРУ) закону, що забороняє проведення перевірок під час карантинних заходів та протягом 30 днів після їхнього зняття.

Це також означає, що в період карантину не буде затримок у нарахуванні пенсій, адресної допомоги або інших соціальних виплат. Будь ласка, залишайтеся вдома та бережіть себе.

Більше інформації з питань надання соціальної допомоги Ви можете знайти на вебсайті Міністерства соціальної політики України за посиланням: <https://www.msp.gov.ua/news/18396.html>

Ви можете звертатися зі скаргами стосовно доступу до пенсій та соціальних виплат на гарячу лінію КМУ: 15-45

3. «Я зареєстрована як ВПО в Авдіївці, але проживаю в Горлівці. Я регулярно приїжджаю до Авдіївки, щоб отримати свою пенсію, пройти ідентифікацію та верифікацію. Зараз пункти пропуску закриті. Я боюся втратити свою пенсію. Для мене життєво важливо зводити кінці з кінцями, мати їжу і ліки. Як мені потрапити до Ощадбанку?»

Вам не треба приходити до Ощадбанку, допоки діють карантинні заходи та протягом 30 днів після їхнього зняття. КМУ та ВРУ прийняли рішення про те, що всі пенсії будуть нараховані на особисті банківські рахунки. Не будуть проводитися жодні процедури ідентифікації та верифікації.

Більше інформації про роботу Ощадбанку під час карантину, включаючи питання ідентифікації, можна знайти на вебсайті банку за посиланням: <https://www.oschadbank.ua/ua> або зателефонувавши на гарячу лінію банку: 0 800 210 800.

4. «Моя банківська картка Ощадбанку стає нечинною з 15 квітня. Як мені її поновити?»

Ощадбанком було прийняте рішення продовжити дію всіх карток, що втрачають чинність під час карантинних заходів, до 1 липня 2020 року. Це означає, що Вам не треба йти до відділення банку, натомість, Ви зможете продовжувати користуватися своєю картокою у магазинах та банкоматах. Більше інформації Ви можете знайти на вебсторінці Ощадбанку або зателефонувати на гарячу лінію установи.

Інші банки також прийняли рішення про віддалений випуск карток (клієнтам не потрібно йти до банку) або продовження терміну чинності карток.

Більше інформації про роботу Ощадбанку під час карантину, включаючи питання перевипуску банківських карток, можна знайти на вебсайті банку за посиланням: <https://www.oschadbank.ua/ua> або зателефонувавши на гарячу лінію банку: 0 800 210 800.

5. «Я живу в Херсоні. Чи є в мене шанс відвідати бабусю та дідуся, які живуть в Криму?»

Карантинні заходи включають в себе обмеження свободи пересування. Допоки їх не буде знято, перетин пунктів пропуску на адміністративній межі з Кримом дозволяється у такому форматі: (1) особам, чиє місце проживання зареєстроване в Криму (включаючи Севастополь), можна в'їжджати до Криму; (2) особам, чиє місце проживання зареєстровано на контрольованій території, можна виїжджати з Криму. У разі наявності серйозних підстав гуманітарного характеру (возз'єднання сімей, важка хвороба, смерть близького родича), може бути прийнято окреме рішення про перетин.

Додаткову інформацію можна отримати, зателефонувавши на гарячу лінію Державної прикордонної служби України за номером 15-98, а також на вебсайті установи за

посиланням: <https://dpsu.gov.ua/ua/Aktualni-pitannya-shchodo-peretinannya-kordonu-v-umovah-karantinu/>

6. «Я чула, що є обмеження пересування з/до Донецької та Луганської областей. Чи це правда?»

Так, з 28 березня в'їзд до Донецької та Луганської областей з Харківської, Дніпропетровської та Запорізької областей обмежено. Особам, чиє місце проживання зареєстроване в Донецькій та Луганській областях, не рекомендується виїжджати за межі цих областей, в той час як особам, чиє місце проживання зареєстроване в інших областях, не рекомендується туди в'їжджати. Фізичним та юридичним особам, які надають підтримку Донецькій та Луганській областям у вигляді продуктивних наборів, медичних засобів та інших подібних продуктів, а також персоналу міжнародних організацій (ООН, ОБСЄ та МКЧХ) надається більша свобода пересування.

7. «Мені потрібно дістатися Горлівки з Маріуполя. Чи зможу я це зробити під час карантину?»

За останньою відомою інформацією від 8 квітня 2020 року, перетин лінії розмежування в Донецькій області не дозволяється навіть за наявності гуманітарних підстав. Це викликано обмеженнями, введеними де-факто владою, яка не дозволяє здійснення жодного типу перетину пунктів пропуску з/до непідконтрольних територій (НКТ) Донецької та Луганської областей.

Більше інформації міститься на вебсторінці Операції Об'єднаних Сил (ООС) за посиланням: <https://www.facebook.com/pressjfo.news>

8. «Я ВПО, який має третю групу інвалідності. Щоб її підтвердити, я маю проходити регулярний медичний огляд. Це надає мені право отримувати соціальні виплати. Водночас, під час карантину медико-соціальна комісія (МСЕК) у моєму селищі не працює. Я можу втратити виплати по інвалідності, які є суттєвою частиною мого доходу. Що мені робити?»

Згідно з рішенням КМУ, продовження виплат по інвалідності здійснюватиметься автоматично, тобто без необхідності проходити огляд у МСЕК. Таке автоматичне продовження відбуватиметься під час карантинних заходів та протягом 30 днів після їхнього зняття. Управління соціального захисту не вимагатимуть жодних документів для продовження здійснення Ваших виплат по інвалідності. Після зняття карантинних заходів, уповноважені державні органи опублікують роз'яснення щодо повторного подання заяви на отримання пенсійних виплат та перерахунку здійснених виплат.

Цей підхід також застосовується до соціальних виплат, належних дітям з інвалідністю та особам з інвалідністю з дитинства.

Більше інформації з питань надання соціальної допомоги Ви можете знайти на вебсайті Міністерства соціальної політики України за посиланням: <https://www.msp.gov.ua/news/18396.html>

Ви можете звертатися зі скаргами стосовно доступу до соціальних виплат по інвалідності на гарячу лінію КМУ: 15-45

9. «Я мати-одиначка, яка самостійно виховує трьох малих дітей. Ми є переміщеними особами і орендуємо житло. Я істотно залежу від соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям та субсидій. Як мені підтвердити своє право на їхнє отримання під час карантинних заходів?»

Виплата допомоги малозабезпеченим сім'ям буде автоматично продовжена на період карантину та 30 днів після його завершення. Право на отримання субсидій також не буде переглянute під час карантину. Немає потреби приходити до управління соціального захисту і приносити туди необхідні документи. Після завершення карантинних заходів, допомога, виплачена протягом цього періоду, буде перерахована.

Більше інформації з питань надання соціальної допомоги Ви можете знайти на вебсайті Міністерства соціальної політики за посиланням: <https://www.msp.gov.ua/news/18396.html>

10. «COVID-19 перервав бізнес, де я працював. Я втратив роботу! Я проживаю на орендованій квартирі з сім'єю. Мені нема куди йти. Транспорт не ходить. Я навіть не можу повернутися до покинутого місця проживання. Чи можу я зареєструватися як безробітний? Коли я отримаю виплати по безробіттю?»

КМУ прийняв рішення, що центри зайнятості мають зареєструвати будь-яку особу, яка втратила роботу під час карантину та протягом 30 днів після його завершення, як безробітну в той самий день, коли вони отримали інформацію про втрату цією особою роботи. Підтверджуючі документи можуть бути надані в електронному форматі. Виплати по безробіттю мають бути призначені Вашим місцевим центром зайнятості з дня подання заяви та підтвердження статусу безробітного (за звичайних обставин, особи починають отримувати такі виплати лише через два місяці з дня отримання статусу безробітного). Центр зайнятості також запропонує Вам можливості працевлаштування у Вашому місці проживання.

Більше інформації Ви можете знайти на вебсайті Центрив зайнятості за посиланням: <https://www.dcz.gov.ua/>

11. «Я ВПО, яка проживає в соціальній квартирі. Я втратила свій дохід з початку запровадження карантинних заходів. Я боюся, що не зможу сплачувати за комунальні послуги, якщо карантин продовжать ще на місяць. Чи вони виселять мене?»

Під час карантину примусове виселення заборонено. Більш того, якщо Ви втратили роботу через карантин, Ви можете подати заяву на отримання статусу безробітного. Тоді Ви будете отримувати від держави виплати по безробіттю. Ви також можете подати заяву на отримання субсидій.

Більше інформації Ви можете знайти на вебсайті Центрив зайнятості за посиланням: <https://www.dcz.gov.ua/>

12. «Що мені робити, якщо мої права порушені? Наприклад, якщо припинено виплати моєї адресної допомоги чи пенсії? Або якщо вони не нарахують мені виплати по безробіттю? Чи є можливість поскаржитися?»

Якщо у Вас виникли труднощі з отриманням будь-яких соціальних виплат, звертайтеся, будь ласка, до Міністерства соціальної політики України (<https://www.msp.gov.ua/>). Якщо у Вас виникли труднощі з перетином лінії розмежування в Донецькій чи Луганській області або адміністративної межі з Кримом, чи будь-які інші питання, пов'язані з конфліктом, звертайтеся, будь ласка, до Міністерства реінтеграції тимчасово окупованих територій України (<https://mtot.gov.ua/>). У разі якщо Ви спостерігаєте будь-яке порушення Ваших прав, повідомте про це Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, зателефонувавши на гарячу лінію по номеру 0 800 50 17 20 або Кабінет Міністрів України, зателефонувавши на урядову гарячу лінію по номеру 15-45.

Ви можете отримати правову допомогу у Центрах надання безоплатної правової допомоги, розташованих у Вашому регіоні. Більше інформації Ви можете знайти на вебсайті за посиланням: <https://www.legalaid.gov.ua>

У разі якщо Ви потребуєте більш детальної правової консультації, Ви можете зателефонувати на гарячі лінії неурядових організацій, що працюють у сфері захисту прав людини, та міжнародних організацій:

Агентство ООН у справах біженців (УВКБ ООН): 0 800 30 77 11

ГО «Донбас SOS»: 0 800 309 110

БФ «Право на захист»: +38 099 507 5090